

Technische vragen

Van : PvdD
Datum vraag : 25 oktober 2023
Onderwerp : Nota Bodembeheer
Commissiegriffier : Erwin Bok
Datum antwoord :

De PvdD heeft een aantal aanvullende vragen op de gestelde technische vragen.

Vragen:

1. Welke waarden worden in deze nota gehanteerd als 'veilig' voor PFAS en lood in het geval van grondkwaliteit in alle drie de categorieën (dus landbouw/natuur, bodem en industrieel)?
2. Wat is de interventiewaarde voor lood?
3. Hebben de maatregelen die het RIVM heeft gecommuniceerd over wat te doen bij te hoge loodwaarden effect gehad?

Antwoorden:

1. Voor PFAS gelden de onderstaande waarden:

Stof	Norm Landbouw/natuur	Norm Wonen en Industrie*	Norm Niet toepasbaar
PFOA	<1,9 µg/kg	1,9-7 µg/kg	>7 µg/kg
PFOS	<1,4 µg/kg	1,4-3 µg/kg	>3 µg/kg
Overige PFAS**	<1,4 µg/kg	1,4-3 µg/kg	>3 µg/kg

Dit zijn de geadviseerde waarden aan gemeenten om te hanteren vanuit het handelingskader PFAS. Op termijn worden deze waarden ook wettelijk vastgelegd als landelijke normen.

Voor Gouda valt zowel de boven- als de ondergrond in de klasse landbouw/natuur.

De normen voor lood zijn afkomstig van het landelijk beleid dat is vastgelegd in de Regeling bodemkwaliteit.

Landbouw/natuur: 50 mg/kg ds

Wonen : 210 mg/kg ds

Industrie : 530 mg/kg ds

In aanvulling hierop is paragraaf 4.2.2. van de Nota bodembeheer relevant: B1 en O1 betreft de binnenstad van Gouda.

In Midden-Holland geldt dat de grond vrij toepasbaar als deze vrijkomt- en toegepast wordt binnen dezelfde BKK-zone. Uitzondering hierop zijn zones: B1, B2, B4, B5, B6,

B11, B12, B13, B15, B16, B17, O1, O2, O6, hier gelden beperkingen voor toepassingen voor locaties met de bodemfunctie moestuinen en mogelijk ook wonen met tuin of speelplaatsen. Deze beperkingen zijn verwerkt in de grondstromenmatrix (paragraaf 4.3.3 en 4.3.4) en zijn het resultaat van de risicobeoordeling (Bijlage 11).

2. De interventiewaarde voor lood is 530 mg/kg ds.

3. Het is niet geheel duidelijk op welke maatregelen wordt bedoeld. Op de site van het RIVM is het volgende gevonden:

De mens wordt al eeuwenlang blootgesteld aan lood. Dat is de laatste decennia flink verminderd door het gebruik van loodvrije benzine en verf die minder lood bevat, en door loden drinkwaterleidingen grotendeels te vervangen. In wijken waar de bodem verontreinigd is met lood, kunnen kleine kinderen lood binnenkrijgen als zij gronddeeltjes inslikken tijdens het spelen in de tuin of op kinderspeelplaatsen. Voor gemeenten is het belangrijk dat het bodembeheer erop is gericht om de blootstelling aan lood te verminderen op locaties in steden waar de bodem nog met dit metaal verontreinigd is. Dit kan door de meest verontreinigde plekken opnieuw in te richten of schoon te maken. Dit geldt vooral voor speelplaatsen, zodat kinderen minder in contact komen met de verontreinigde bodem. Mogelijke maatregelen zijn om een schone bovenlaag aan te brengen, (kunst)gras aan te leggen en zandbakken te vullen met schoon zand. Voor ouders is het belangrijk te weten dat zij met relatief eenvoudige maatregelen de blootstelling aan lood van hun kinderen kunnen verminderen. Zo is het raadzaam om kinderen de handen te laten wassen na het spelen en in huis regelmatig te stofzuigen.

De speelplaatsen zijn gesaneerd /opnieuw ingericht onder verantwoordelijkheid van de provincie. Ook zijn schoolpleinen aangepakt en/of scholen geïnformeerd over de risico's. Deze maatregelen hebben effect gehad, het risico op blootstelling aan hoge concentraties lood op deze locaties is weggenomen. De algemene hygiëne maatregelen zijn de individuele verantwoordelijkheid van de kinderen / ouders. De provincie heeft naast het onderzoeken/saneren van speeltuinen en moestuinen ook een communicatietraject uitgevoerd met gebruiksadviezen. In de evaluatie van de loodaanpak concludeert de provincie het volgende over de communicatie en de gebruiksadviezen:

Pakket aan maatregelen	Activiteiten	Doelindicator	Doeltreffendheid
Verminderen blootstellingsrisico's door communicatie en geven van gebruiksadviezen in de aandachtsgebieden	Gemeenten geven een continue voorlichtingscampagne over diffuus lood	Het aantal gemeenten met een continue voorlichtingscampagne	Beperkt. Weinig tot geen gemeenten communiceren (traceerbaar) actief over diffuus lood. Geen enkele gemeente informeert middels een continue voorlichtingscampagne. Gemeenten geven aan dat beschikbare tijd en capaciteit daarvoor beperkt is of geven aan hier geen behoefte aan te hebben
	Verspreiden communicatietoolkit en communicatieplan door de provincie	De beschikbaarheid van een communicatietoolkit en communicatieplan	Gedeeltelijk. De provincie heeft de communicatietoolkit en communicatieplan verspreid onder OD. De OD hebben de communicatietoolkit en/of communicatieplan niet verspreid onder alle gemeenten. Sommige gemeenten gaven aan hier geen behoefte aan te hebben. communicatietoolkit en -plan hebben wel handvaten geboden in de communicatie en provinciebreed voor consistentie gezorgd in de communicatie.

Commentaar [BJd1]: Voor meer informatie zie deze link: [Evaluatie beleidsregel diffuus lood in de bodem - Provincie Zuid-Holland](#)

